

Mythologia, Venise, 1567 - IV, 03 : De Genio

Auteur(s) : Conti, Natale

Collection Mythologia, Venise, 1567 - Livre X

Ce document a pour résumé :

[Mythologia, Venise, 1567 - X \[35\] : De Genio](#)

Collection Mythologia, Francfort, 1581 - Livre IV

[Mythologia, Francfort, 1581 - IV, 03 : De Genio](#) est une version augmentée de ce document

---

Collection Mythologie, Paris, 1627 - Livre IV

[Mythologie, Paris, 1627 - IV, 04 : Du Genie](#) est une transformation de ce document

---

Collection Mythologie, Lyon, 1612 - Livre IV

[Mythologie, Lyon, 1612 - IV, 03 : Du Genie](#) est une transformation de ce document

---

Informations sur la notice

Auteurs de la notice Équipe Mythologia

Mentions légales

- Fiche : Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle). Licence Creative Commons Attribution - Partage à l'Identique 3.0 (CC BY-SA 3.0 FR)
- Images : Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ).

Citer cette page

Conti, Natale, *Mythologia* Venise, 1567 - IV, 03 : De Genio, 1567

Projet Mythologia (CRIMEL, URCA ; IUF) ; projet EMAN, Thalim (CNRS-ENS-Sorbonne Nouvelle)

Consulté le 08/08/2025 sur la plate-forme EMAN :

<https://eman-archives.org/Mythologia/items/show/837>

Présentation du document

Publication Venise, Comin da Trino, 1567

Exemplaire Munich (Allemagne), Münchener DigitalisierungsZentrum (MDZ) , Res/4
Ant. 50

Formatin-4

Langue(s)

- Grec ancien
- Latin

Pagination 92v°-93r°

Des dieux, des monstres et des humains

Entités mythologiques, historiques et religieuses [Génie](#)

Notice créée par [Équipe Mythologia](#) Notice créée le 30/04/2018 Dernière modification le 25/11/2024

Mythologia.

Hac si quis recte consideret, nihil aliud esse Penates Deos existimabit, quam elementa ipsa, penes quæ nati sumus. Qui enim Apollinem & Neptunum Penates putarunt, nonne duo generationis principia Deorum nomine appellarunt, cum ex humore tanquam materia, & ex calore tanquam artifice ad formam evocante, omnia nascantur? humor enim feminæ, calor matris vice fungitur in rebus Naturæ. His meritò Vestam comitem addiderunt, tanquam condensandi corporis, quod gignitur, fundamentum. Quod idem sensibile videtur illi, qui corporis generationem elementis concedunt, at animi vim de celo deducunt, ut illi superiores, qui Iouem, Iunonem, Mineram, ac Vellæ censuerunt. Fixerunt nonnulli adolescentes duos esse Penates, qui fedentes pilam & trinque tenerent, qui quidem nihil aliud esse putabant, quam propriæ singulorū fortunam acq; euentus, & penes nos nascerentur. Hos Penates vocarunt & magnos Deos, & bonos, & portantes, quod penes illos vniuersam humanæ vietæ moderationem singulotius arbitrarentur. Horum Deorum imagines quæ forent apud ciuitatum Principes aut apud Reges, rerum vniuersitatem ciuitatum tutelam credebantur habere; at quæ forent apud priuatos, priuatarum domorum; quippe cum omnia serie quadam fatorum gubernari & servari crederentur; quam etiam Genium nominarunt, quare nunc dicamus de Genio.

20

De Genio.

Cap. III.

Enimvero Genius Iouis & Terræ Elius fuisse dicitur, ut afferit Pausanias in Achæis. Hic sine feminæ congreßu & semine loqis in terram per somnum profuso natus esse dicitur, figura quidem humana, sed ambi- quo sexa, quem postea Agdisten appellauit. Huic cum sacra fierent ab antiquis flores complures humili spargebantur, vinumq; illi in pateris offerebatur, ut innuit Horat. in Epiphororum;

Tellurem porco, Sylvanum lacte piabunt,

Floribus & vino Genium menorem brevis rui.

30

Crediderunt siquidem antiqui singulos homines, statim arque nati fuissent, dæmones duos habere, alterum malum, alterum bonum, quorum nos sub tutela essemus, quos ambos genios vocarunt, & putarunt nobiscum esse natos. Dicitus est autem Genius, ut placuit Latinis, & gignendo, vel quia nobilè gignatur, vel quia illi procreandorum cura diuinitus commissa potaretur. Hic creditur nobis clam nunc suadēs, nunc diffusdens vniuersam vitam nostram gubernare, esseque mentis & voluntatis nostra propè moderator. Nam existimantur Genii dæmones rerum, quas voluerint nobis persuadete, spectra & imagines sibi tanquam in speculo imprimere, quod illis facilius sit, in quæ spectra cum anima nostra clam respexerit, illa fibi venient in mentem, quæ si ratione perpendantur, tum recta sit animi delibera- tio. At si quis posthabita ratione malorū spectrorum & visorum ductu se- tatur, ille in multos errores incurrit necesse est, si spectra fuerint præcipue a malignis dæmonibus oblatæ. Ita multi fiunt supra modum libidinosi, aut crueles aut auari, quæ omnia ad genivm refertuntur. Inde factum est ut ita Socratus crediderit Euclides, & Plato de Socratis dæmoni consultore mentionem fecerit Iepius. Quod vero Genius dæmon fuetit, testatur Plu- tarcus, qui illum Brutu per noctem appauississe scribit: ita in eius vita;

40

et illud sit, in quæ spectra cum anima nostra clam respexerit, illa fibi venient in mentem, quæ si ratione perpendantur, tum recta sit animi delibera- tio. At si quis posthabita ratione malorū spectrorum & visorum ductu se- tatur, ille in multos errores incurrit necesse est, si spectra fuerint præcipue a malignis dæmonibus oblatæ. Ita multi fiunt supra modum libidinosi, aut crueles aut auari, quæ omnia ad genivm refertuntur. Inde factum est ut ita Socratus crediderit Euclides, & Plato de Socratis dæmoni consultore mentionem fecerit Iepius. Quod vero Genius dæmon fuetit, testatur Plu- tarcus, qui illum Brutu per noctem appauississe scribit: ita in eius vita;

Mihi rullatissimis et agitissimis apicis latratis, hinc alacris erunt decessus. Ceteris casis
et apicis tuis horribilis, ergo dico quod illa latratura per longiorum ruforum et quod postea etiam
per omnes adiutorum. Tela pugnae de ipsius, tunc non nisi dum est deputatus est tuus et tibi obtemperare debet ut
dico; dico. Dicimus tamen hoc autem ei quod est, deinde dico quod taliter sunt, et quod hinc non nisi quod
est, ergo et apicis non nisi deputatus, et tibi obtemperare. Quod est deputatus, et apicis taliter sunt, et
per omnes etiam decessus, non nisi tibi obtemperare. Is igitur, cum quiddam fecerit ratio-
cinaretur, visus est sibi ingredientem quandam ad se persensisse: quare oculis ad ingressum cōuerit monstrosum quandam & horrendam formam af-
pexit, que silentio sibi posse alit. Hac interrogate ausus est Brutus, & quis
inquit hominum es, aut Deorum aut quid tibi visus erit ad nos venisti? ad quae
submurmurans illa forma tuas sum inquit o Brute malus Genius, me vide-
bis posse in Philippis. Tum Brutus minime exterritus, video respondit:
Cum vero is demon evanisset, pueros ad se intro vocauit Brutus, qui nul-
lam neque vocem se audiuisset, neque quidquam vidisse responderunt. Alii
igitur crediderunt elementorum symmetriam, que corpora humana ac vi-
uentia omnia conseruaret, Genii nomine fuisse vocata. Alii occultam vim
planetarum, qua ad singulas res gerendas impelleremur. Nam demones illi
primum Geruli, deinde Genii vocati sunt. Neque vero homines solum Ge-
nios habere credebantur, sed etiam plantæ, & ædificia, & loca, ut in his
sit Virgilius libro septimo;

Sic deinde effatus, florenti tempora ramo
Implicat; & Geniumq; loci, primamq; Deorum
Tellurem, Nymphasq;, & adhuc ignota precatur
Flumina.

Sed quoniam symmetria elementorum mores pro sua bonitate in nobis im-
primunt, quod etiam putatur vis syderum efficere, illud inuitu Genio facimus,
quod ab alia externa necessitate, & non sponte facimus. Defraudamusq; Ge-
nium, vel illi indulgemus, cum incanda voluntati nostræ subtrahimus, vel
concedimus. Dixerunt Genio frontem præcipue esse dicatam, quoniam illa
pars plerique indicio est an inuiti, vel sponte quid faciamus. & an legitimus, 30
vel tristes. Ac de Genio satis, nunc dicamus de Laribus.

De Laribus.

Cap. IIII.

AT Laribus diuersa à Penatibus & à Geniis origo fuisse traditur: nam fa-
ma est à furtivo Mercurii Larum, Almonis filiæ concubitu Lares gemi-
nos fuisse genitos: quia cum Lara Louis adulteria Iunoni indicasset, Ia-
piter iratus illi linguam praedit, & ad infernam paludem relegauit, quam,
cum Louis mandato eò deduceret Mercurius, in itinere compresuit, ex quo
nati creduntur ii demones, qui Lares sunt vocati. Id significauit Ouid. lib. 40
secundo fassorum in his;

Iupiter intumuit: quaque est non vfa modeste,
Eripit huic linguam, Mercuriumque vocat.
Duc hanc ad manes, (locus ille silentibus aptus.)
Nympha, sed infernæ Nympha palidis, erit.
Iussa Louis sunt, accepit lucus eunes.
Dicetur illa duci tum placuisse Deo
Vim parat hic, vultu pro verbis illa precatur.

Az

Ec